

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 7C/37/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717208282
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kuruc
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2019:8717208282.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudcom JUDr. Petrom Kurucom, v právnej veci žalobkyne M. O., P.. XX.X.XXXX, Y. H. Š., E. XXX/XX, zast. JUDr. Marekom Radačovským, advokátom, Žriedlova 3, Košice, IČO: 35553961, proti žalovaným 1/ Wüstenrot poisťovňa, a. s., Karadžičova 17, 825 22 Bratislava 26, IČO: 31383408, zast. JUDr. Miroslavou Slovinskou, advokátkou, Štefánikovo námestie 13, Spišská Nová Ves, pracovisko Poprad, Tatranské námestie 8, IČO: 42319617 a 2/ KOOPERATÍVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00585441, v konaní o zaplatenie sumy 27.904,-- eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Návrh na prerušenie konania **z a m i e t a .**

II. Konanie v časti o zaplatenie náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 12.362,-- eur s príslušenstvom a zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 5.840,-- eur **z a s t a v u j e .**

III. Žalovaní v 1. a 2. rade sú **p o v i n n í** zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne bolestné v sume 3.797,-- eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 19.10.2017 do zaplatenia a bolestné v sume 3.284,-- eur, všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalovaní v 1. a 2. rade sú **p o v i n n í** zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 4.857,-- eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 11.5.2017 do zaplatenia a v sume 382,-- eur, všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V. Žalovaní v 1. a 2. rade sú **p o v i n n í** zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 1.048,-- eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

VI. V časti o zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 3.797,-- eur za obdobie od 1.2.2017 do 18.10.2017 a zo sumy 4.857,-- eur za obdobie od 1.2.2017 do 10.5.2017 žalobu **z a m i e t a .**

VII. Žalobkyňa má **n á r o k** na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade v rozsahu 100 %.

VIII. Žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 1.8.2017 žiadala, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade celkovo k zaplateniu sumy 27.904,-- eur z titulu náhrady škody, ktorá pozostávala z bolestného v sume 3.797,-- eur, náhrady za sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 17.219,-- eur a zvýšenia náhrady

za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 6.880,-- eur. V súvislosti s nárokmi na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia si uplatnila aj úrok z omeškania. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že dňa X.XX.XXXX v čase o 12.15 hod. došlo k dopravnej nehode tak, že došlo k zrážke vozidiel vedených vodičmi G. Š. a G. O. D., pri ktorom utrpela ťažkú ujmu na zdraví s dobou liečenia cca 12 mesiacov. Motorové vozidlá boli povinne zmluvne poistené u žalovaných v 1. a 2. rade. Nesúhlasila s návrhom na prerušenie konania a v tejto súvislosti poukazovala na skutočnosť, že ustanovenie § 431 Obč. zákonníka nie je možné aplikovať na daný skutkový stav, pretože toto zákonné ustanovenie možno použiť len na vyporiadanie medzi prevádzateľmi dopravných prostriedkov, ktoré sa stretli, nie však na posúdenie nároku na náhradu škody uplatnenej treťou osobou vezúcou sa v jednom z týchto vozidiel. Jej zodpovedajú za škodu prevádzateľa zúčastnených vozidiel podľa zásad objektívnej zodpovednosti v zmysle § 427 až 430 Obč. zákonníka. Z tohto dôvodu by výsledok trestného konania nemal vplyv na rozhodnutie súdu v danej veci. Ak by trestné konanie skončilo tak, že sa nepodarí preukázať zavinenie žiadneho z vodičov, tak podľa vyjadrenia žalovaných by žalobkyňa ani nemala nárok na náhradu škody.

2. Podaním zo dňa 30.1.2019 žalobkyňa sčasti zobrala žalobu späť, konkrétne ohľadom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 12.362,-- eur s príslušenstvom z dôvodu, že absolvovala ďalšiu operáciu, pri ktorej jej bol odstránený pakľb, teda v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia už nebolo dôvodné hodnotenie položky 387a, ale iba položky 396d. Zároveň však došlo k rozšíreniu o 20 bodov v položke 432c. Žalobkyňa taktiež zobrala späť žalobu v časti o zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, keď si uplatňovala v tejto časti iba zaplatenie sumy 1.048,-- eur, teda oproti pôvodne uplatnenému nároku došlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby vo výške 5.840,-- eur. Žalobkyňa vychádzala jednak z toho, že po úprave sťaženia spoločenského uplatnenia predstavuje náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 5.239,-- eur a uplatňovala si už navýšenie nie v rozsahu 40 % ako v pôvodnej žalobe, ale iba v rozsahu 20%. Zároveň navrhla rozšíriť žalobu v časti bolestného o sumu 3.284,-- eur, keďže dňa 27.11.2017 absolvovala operáciu pseudoartrózy. Súd pripustil zmenu žaloby uznesením na pojednávaní dňa 30.4.2019.

3. Žalobkyňa aj v záverečnom prednese poukázala na svoje písomné vyjadrenia. Má za to, že žalovaní v 1. a 2. rade zodpovedajú za náhradu škody podľa § 427 Občianskeho zákonníka, a že preukázala uplatnený nárok na náhradu škody v celom rozsahu.

4. Žalovaná v 1. rade v písomných vyjadreniach uviedla, že s podanou žalobou nesúhlasí čo do právneho základu, ako aj výšky. Považuje ju za predčasne podanú, a preto nedôvodnú. Poukázala na to, že stále nie je skončené trestné konanie vedené na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. XT/XXX/XXXX a navrhla konanie prerušiť do právoplatného skončenia trestného konania. Podľa žalovanej v 1. rade účasť prevádzky motorového vozidla na dopravnej nehode nemožno bez ďalšieho stotožňovať s objektívnou zodpovednosťou za vznik predmetnej dopravnej nehody. Má za to, že uplatnený nárok žalobkyne je závislý od právoplatného rozhodnutia v trestnom konaní vedenom proti G. Š.. Súd sa musí zaoberať tým či menovaný, ktorý je poistený u žalovanej v 1. rade, porušil pravidlá cestnej premávky, pretože iba skutočnosť, že svojim vozidlom jazdil v danom čase a na danom mieste a prišiel do kontaktu s vozidlom, ktorého vodič porušil pravidlá cestnej premávky, nie je v príčinnej súvislosti so vznikom škody, a teda nezakladá mieru jeho účasti na vzniku škody. V prípade, že G. Š. nie je zodpovedný za vzniknutú dopravnú nehodu, nie je možné hovoriť o jeho účasti na spôsobení vzniknutej škody. Skutočnosť, že došlo k stretnutiu prevádzky dvoch vozidiel, sama o sebe nezakladá predpoklad, že obaja prevádzkovatelia majú svoju účasť na vzniku škody. V prípade ak by sa v trestnom konaní právoplatne preukázalo, že dopravná nehoda nastala tak ako to tvrdí G. Š., teda, že príčina jej vzniku bola na strane vodiča vozidla poisteného u žalovanej v 2. rade, tak takýto priebeh dopravnej nehody vo vzťahu k žalovanej v 1. rade zakladá dôvod pre aplikáciu tzv. špeciálnej liberácie objektívnej zodpovednosti. Na tejto argumentácii žalovaná v 1. rade zotrvala aj v priebehu ďalšieho konania.

5. Na pojednávaní dňa 30.4.2019 žalovaná v 1. rade uviedla, že k výške uplatneného nároku, či už z titulu bolestného, alebo sťaženia spoločenského uplatnenia, po zmene žaloby nemá výhrady, ale namieta výšku mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Podľa žalovanej v 1. rade žalobkyňa ohľadom tohto nároku neuniesla dôkazné bremeno, pretože z dokazovania nevyplývalo, že by žalobkyňa bola mimoriadnym prípadom hodným osobitného zreteľa, že by trpela obzvlášť závažnými následkami úrazu v porovnaní s obdobnými poškodeniami zdravia, alebo že by trpela mimoriadne a neobvykle závažnými zásahmi do osobného, občianskeho, či pracovného života. Následky, ktorými žalobkyňa trpí, považuje za bežnú súčasť poškodenia zdravia. Poukázala na to, že žalobkyňa je riadne zamestnaná v

rovnakom zamestnaní ako pred úrazom a bolo jej len uznané zníženie pracovnej schopnosti v rozsahu 15 %. Ani ďalšie zamestnania ktoré vykonávala pred nehodou, neskončili kvôli jej zdravotnému stavu, ale pretože ich vykonávala na základe dohôd o pracovnej činnosti, ktoré boli časovo obmedzené. Poukázala aj na výpoveď svedka, podľa ktorého si žalobkyňa doma porobí všetky veci sama, napr. varenie, upratovanie. Z výpovede samotnej žalobkyne vyplynulo, že zvláda aj dlhšie presuny, pretože, keď jej ušiel autobus, tak dokázala prejsť pešo 5 km. Napriek zdravotnému stavu neuvažovala o presťahovaní z tretieho poschodia rodinného domu na nižšie poschodie. Samotné uznanie invalidity nepodmieňuje automaticky navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia a poukázala tiež aj na to, že určité navýšenie vykonal aj znalec pri bodovom hodnotení v znaleckom posudku.

6. Žalovaná v 2. rade žiadala žalobu zamietnuť z dôvodu, že nie je daná jej pasívna vecná legitímácia, pretože dopravnú nehodu zaviniť vodič G. Š., ktorý bol poistený u žalovanej v 1. rade. Trestné konanie má síce význam z hľadiska preukázania zavinenia vodiča motorového vozidla značky B. I., avšak z hľadiska objektívnej zodpovednosti je toto zavinenie irelevantné, nakoľko stále zodpovedá za škodu ako prevádzateľ motorového vozidla, ktorá bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky práve jeho motorového vozidla. Už v písomnom vyjadrení zo dňa 31.10.2017 žalovaná v 2. rade uviedla, že rozporuje aj samotnú výšku uplatňovanej škody, avšak z obsahu písomného vyjadrenia vyplýva, že namieta iba mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, pretože samotné uznanie invalidity automaticky nepodmieňuje nárok žalobkyne na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia a už vôbec nie v požadovanej výške 40 %. V písomnom vyjadrení zo dňa 24.4.2019 žalovaná v 2. rade konštatovala, že vzhľadom ku korekciám hodnotení zdravotného stavu žalobkyne oproti pôvodne vypracovaným znaleckým posudkom má za to, že existujú dôvodné pochybnosti o správnosti bodového hodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, preto sa obrátila na znalecký ústav za účelom posúdenia adekvátnosti bodového hodnotenia. Znalecký posudok však nepredložila na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 30.4.2019, ani na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 12.6.2019. Aj v rámci záverečného prednesu žalovaná v 2. rade namietala, že nie je ustálený priebeh škodovej udalosti, teda ani zodpovednosť konkrétneho subjektu a rozporovala tiež výšku samotných nárokov na náhradu škody. Pripojila sa k argumentácii žalovanej v 1. rade ohľadom mimoriadneho navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. V zmysle rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR sa má súd pri mimoriadnom navýšení zaoberať aj otázkou proporcionality. Poukázala na výpoveď svedka G. O. D., ktorý uviedol, že žalobkyňa si vie navariť, sama urobiť viaceré veci a jediný problém vidí v tom, keď je potrebné so žalobkyňou niekam ísť. Poukázala aj na to, že žalobkyňa už pri nástupe do zamestnania doložila posudok o invalidite tak, že zamestnávateľ s jej zdravotným stavom bol oboznámený a z vyjadrenia zamestnávateľa vyplýva, že môže vykonávať pracovnú činnosť v plnom rozsahu a pracovnú zmluvu má na dobu neurčitú. Žalobkyňa síce tvrdila, že pred nehodou mala plat 1.500,-- eur, ale podľa výpovede svedka - jej manžela, dosahovala plat v rozsahu 800,-- až 900,-- eur. Poukázala aj na ustanovenie § 5 ods. 1 písm. b) Zákona o povinnom zmluvnom poistení, z ktorého vyplýva, že ak poisťňa zmluva neustanovuje inak poisťiteľ nenahradí za poisťného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, za ktorú poisťený zodpovedá svojmu manželovi, alebo osobám, ktoré s ním v čase vzniku škodovej udalosti žili v domácnosti. Podľa žalovanej v 2. rade žalobkyňa a G. O. D. v čase škodovej udalosti žili v spoločnej domácnosti.

7. Z výpovedí strán, ich písomných vyjadrení, výpovedí svedkov D. O., G. O. H.M., G. O. D. a z obsahu predložených listinných dôkazov, najmä znaleckého posudku č. 4/2016, lekárskeho posudku č. 58/2016, odborného posudku o invalidite, návrhu dohody o náhradu škody, dokladov o doručení dohody, pracovnej zmluvy žalobkyne, rozhodnutia Sociálnej poisťovne - ústredia, potvrdenia o invalidite a miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, znaleckého posudku č. 57/2018, súd zistil nasledovný skutkový stav:

8. Dňa X.XX.XXXX žalobkyňa utrpela pri dopravnej nehode ťažkú ujmu na zdraví s dobou liečenia cca 6 mesiacov. K dopravnej nehode došlo v dôsledku stretnutia motorových vozidiel značky B. I. T. X.-XXXAY a vozidla značky Š. B. T. E.-XXXCP. Motorové vozidlo značky B. I. viedol vodič G. Š. a toto motorové vozidlo bolo povinne zmluvne poistené u žalovanej v 1. rade. Motorové vozidlo značky Š. B. viedol ako vodič G. O. D. (H. Ž.) a motorové vozidlo bolo povinne zmluvne poistené u žalovanej v 2. rade. Voči vodičovi vozidla B. I. je vedené trestné konanie na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. XT/XXX/XXXX, ktoré však doposiaľ nie je právoplatne skončené.

9. Žalobkyňa pri dopravnej nehode utrpela viaceré zranenia. Bolesťné v prípade žalobkyne bolo stanovené znaleckým posudkom vypracovaným D.. V. L. pod č. 4/2016. V rámci bolesťného znalec hodnotil položku 111a v počte 35 bodov a položku 190d v počte 180 bodov, t. j. spolu vo výške 215 bodov. Dátum ustálenia zdravotného stavu pre účely hodnotenia bolesťného znalec stanovil ku dňu 25.1.2016. t. j. cca 8 týždňov po tejto operácii. Z dôvodu ďalšej operácie, ktorú žalobkyňa absolvovala dňa 28.11.2017, bolo znaleckým posudkom č. 57/2018 vypracovaným znalcom D.. V. L., ohodnotený aj ďalšie bolesťné podľa položky 190d v počte 180 bodov. Z obsahu znaleckého posudku vyplýva, že žalobkyňa bola od 27.11.2017 do 1.12.2017 hospitalizovaná na KÚCH v U. a počas hospitalizácie bola dňa 28.11.2017 operovaná v celkovej anestéze pre pseudoartrózu dolného konca stehennej kosti vľavo. Pri operácii bol pribratý pôvodný osteosyntetický materiál, lomná línia bola odkrvavená, do lomnej línie boli dané štepy a bola znovu urobená osteosyntéza väčšou kovovou dlahou.

10. Sťaženie spoločenského uplatnenia bolo ohodnotený znaleckým posudkom č. 58/2016 vypracovaným znalcom D.. V. L.. Z obsahu znaleckého posudku vyplýva, že žalobkyňa bola hospitalizovaná v období od 2.10.2014 do 10.10.2014 a následne od 26.11.2015 do 29.11.2015. Posudzované poranenia zanechali u poškodenej telesné - somatické trvalé následky a to: pakľb tela stehennej kosti vľavo nad kondylmi, obmedzenie pohyblivosti ľavého kolenného kĺbu stredného stupňa a pooperačné jazvy hypertrofického charakteru nad lopatou ľavej bedrovej kosti a v oblasti dolnej časti ľavého stehna na ploche 42 cm² povrchu tela. Znalec teda hodnotil položku 387a s počtom bodov 700, položku 396b s počtom bodov 150 a položku 432b s počtom bodov 50. Zároveň konštatoval, že poškodená je výrazne obmedzená v každej bežnej dennej činnosti v dôsledku pakľbu tela stehennej kosti vľavo. Bodové hodnotenie by bolo možné navýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie uplatniť sa v živote a spoločnosti v jej veku, ale vzhľadom na odsek 3 jej treba prihliadnuť aj na to, že odporúčaný zákrok, hoci nie je jednoduchý, odmietla, preto znalec položku nenavýšil. Vzhľadom k tomu, že pri operácii dňa 28.11.2017 bol odstránený jeden z trvalých následkov a to pakľb tela stehennej kosti vľavo, v znaleckom posudku č. 57/2018 došlo aj k úprave hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, keď už bola hodnotená iba položka 396b v počte 150 bodov zvýšená o 50 % podľa § 10 ods. 4 Zákona č. 437/2004 Z. z. a ďalej položka 432c, ktorá oproti pôvodnému posudku bola zvýšená o 20 bodov, t. j. nad 70 bodov, keďže plošné hypertrofické jazvy už boli na 57 cm² povrchu tela.

11. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX bol žalobkyňi priznaný invalidný dôchodok od 1.8.2015. U žalobkyne bola konštatovaná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 60 %. V čase dopravnej nehody a aj v súčasnom období je žalobkyňa zamestnaná. Podľa správy zamestnávateľa zo dňa 17.5.2019 žalobkyňa je zamestnancom od 1.1.2017. Pracovnú zmluvu má uzavretú na dobu neurčitú. Pri nástupe do pracovného pomeru predložila rozhodnutie o invalidnom postihnutí zo sociálnej poisťovne. Rozsah práce sa od 1.1.2017 nezmenil a môže plne vykonávať pracovnú činnosť v celom rozsahu pracovnej zmluvy. Aj v správe Sociálnej poisťovne - pobočka Poprad zo dňa X.XX.XXXX sa konštatuje, že pokles pracovnej schopnosti nemôže byť viac ako 40 %, teda nemôže mať priznanú úrazovú rentu, ale z hľadiska poklesu pracovných schopností žalobkyňa nemôže vykonávať 15 % doterajších pracovných činností.

12. V súvislosti so zdravotným stavom žalobkyne a jej obmedzeniami v rodinnom, pracovnom a spoločenskom živote bolo vypočutých viacero svedkov.

13. Svedok D. O., H. Ž., vypovedal, že pred nehodou mala žalobkyňa tri zamestnania, dnes potrebuje pomoc pri rôznych činnostiach aj v práci. Keďže svedok pracuje ako sociálny pracovník, tak spolupracuje so žalobkyňou, a keď nevládze, tak urobí prácu aj za ňu. Podľa svedka žalobkyňa potrebuje pomoc pri upratovaní, varení, praní, preto s manželkou chodievajú za ňou skoro každý deň. Taktiež ju zvykne odviezť k lekárom. Ku konkrétnym činnostiam, s ktorými pomáha žalobkyňi uviedol, že jej musí vyniesť nákup, drevo. Manželka jej pomáha pri varení, pretože žalobkyňa nemôže dlho stáť. Svedok sa pri starostlivosti strieda s bratom a sestrou. V práci jej pomáha tak, že keď má roznieť predvolania na očkovanie, tak ide s ňou a spolu to roznesú.

14. Svedok G. O. H., D. Ž., vypovedal, že v čase dopravnej nehody žili so žalobkyňou v spoločnej domácnosti. Po nehode sa ich vzťahy zhoršili, obaja boli nervózni, často sa hádali, preto podal návrh na rozvod. Svedok uviedol, že pred nehodou sa o domácnosť starala žalobkyňa, všetko zvládali sami a nepotrebovali volať deti. Taktiež uviedol, že žalobkyňa má problémy aj pri chôdzi po schodoch, keď ešte bývali spolu tak aj musel zavolať kamaráta a vyniesli ju na stoličke. Svedok tiež uviedol, že žalobkyňa

má problémy pri varení, upratovaní. Potvrdil, že v čase pred nehodou žalobkyňa okrem príjmu zo zamestnania robila aj na základe dohôd o pracovnej činnosti, takže mala aj ďalšie príjmy.

15. Svedok G. O. D., H. Ž., vypovedal, že po nehode sa veľmi zmenila životná situácia žalobkyne, pretože pred nehodou boli fungujúca rodina, po nehode mala žalobkyňa zdravotné problémy a taktiež aj jeho manželka, ktorá bola v čase nehody vo vozidle. Svedok sa musel starať o manželku ako aj o žalobkyňu a museli pomáhať aj súrodenci. Konkrétne uviedol, že žalobkyňa si nemôže doniesť do domu drevo, vodu, nemôže dvíhať ťažšie veci, bolia ju nohy, preto ju musí buď on, alebo brat niekedy odviezť k lekárovi. Aj tento svedok uviedol, že žalobkyňa má problémy pri chôdzi a hlavne keď je zlé počasie, tak ju niekedy po schodoch musia vyniesť na stoličke. Potvrdil aj problémy medzi rodičmi. Svedok tiež uviedol, že žalobkyňa si pred nehodou porobila všetko, aj teraz si porobí sama, ale je problém, keď treba niekde ísť.

16. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka (účinného od 13.6.2014 do 31.12.2014) fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

17. Podľa § 428 cit. zákona svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

18. Podľa § 429 cit. zákona prevádzateľ zodpovedá ako za škodu spôsobenú na zdraví a veciach, tak za škodu spôsobenú odcudzením alebo stratou vecí, ak stratila fyzická osoba pri poškodení možnosť ich opatrovať.

19. Podľa § 444 cit. zákona pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

20. Podľa § 3 ods. 1 Zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (účinného od 1.8.2014) náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.

21. Podľa § 4 ods. 1 cit. zákona náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

22. Podľa § 5 ods. 1 cit. zákona pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

23. Podľa § 5 ods. 5 cit. zákona v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

24. V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáha náhrady škody na zdraví, a to priznaním bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a zároveň žiada zvýšiť náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Obaja žalovaní v konaní namietali nedostatok pasívnej legitímácie a žalovaná v 1. rade navrhla prerušiť konanie do právoplatného skončenia trestného konania, v ktorom sa rieši zodpovednosť vodiča G. Š. za vzniknutú dopravnú nehodu. Medzi stranami nebolo sporné, že k poškodeniu zdravia žalobkyne došlo pri dopravnej nehode, ktorá sa stala dňa X.XX.XXXX. V čase nehody bolo motorové vozidlo, ktoré viedol vodič G. Š., povinne zmluvne poistené u žalovanej v 1. rade a vozidlo, v ktorom sa viezla žalobkyňa, bolo povinne zmluvne poistené u žalovanej v 2. rade. V zmysle § 427 Občianskeho zákonníka prevádzateľ motorového vozidla zodpovedá za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. V takomto prípade je teda zodpovednosť za škodu založená na princípe objektívnej zodpovednosti, ktorej sa prevádzateľ motorového vozidla môže zbaviť iba za podmienky podľa § 428 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak je škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke, tejto sa prevádzateľ zbaviť nemôže a inak sa zodpovednosti zbaví len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

25. Nesporne v danom prípade ku vzniku škody došlo okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke, teda takejto zodpovednosti sa prevádzatelia nemôžu zbaviť. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že k poškodeniu zdravia žalobkyne došlo v súvislosti so stretom prevádzok dvoch motorových vozidiel, teda s poukazom na § 427 Občianskeho zákonníka za vzniknutú škodu zodpovedajú prevádzatelia týchto motorových vozidiel. Je pravdou, že doposiaľ nebolo právoplatne skončené trestné konanie, ktoré je vedené voči jednému z vodičov, a to G. Š., teda nedá sa zatiaľ vylúčiť ani zodpovednosť vodiča druhého motorového vozidla účastného na dopravnej nehode, t. j. G. O. D.. Keďže k dopravnej nehode došlo stretom dvoch prevádzok a škoda bola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke, tak podľa názoru súdu v danom prípade za škodu vzniknutú žalobkyňi zodpovedajú prevádzatelia oboch motorových vozidiel a výsledok trestného konania bude rozhodujúci iba z hľadiska vyporiadania sa medzi prevádzateľmi motorových vozidiel podľa ich účasti na spôsobení vzniknutej škody, čo aj jednoznačne vyplýva z ust. § 431 Obč. zákonníka. Z tohto dôvodu súd nepovažoval návrh na prerušenie konania žalovanej v 1. rade za dôvodný, preto v zmysle § 162 ods. 3 Zák. č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok v platnom znení /ďalej len CSP/ návrh na prerušenie konania zamietol.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené súd má za to, že v danom prípade je daná objektívna zodpovednosť za vzniknutú škodu u prevádzateľov oboch motorových vozidiel, ktorých stretom došlo k dopravnej nehode, teda k vzniku škody. Súd poukazuje aj na viaceré rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý obdobným spôsobom riešil otázku objektívnej zodpovednosti pri strete dvoch prevádzok. Ide o rozsudky Krajského súdu v Prešove č. k. 12Co/160/2016-197 zo dňa 14.6.2017 (rozhodnutie sa týkalo priamo nárokov žalobkyne), ako aj rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 22Co/29/2017-249 zo dňa 13.11.2018 a uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/5/2018 zo dňa 27.3.2018. Vzhľadom na uvedené teda nesporne je daná pasívna legitímácia žalovaných, u ktorých prevádzatelia motorových vozidiel mali povinne zmluvne poistené motorové vozidlá účastné na dopravnej nehode. Pokiaľ žalovaná v 2. rade namietala, že z jej strany nie je daná povinnosť plniť aj s poukazom na ust. § 5 ods. 1 písm. b) Zák. č. 381/2011 Z. z., tak túto námietku súd nevyhodnotil ako dôvodnú. Predovšetkým by muselo byť preukázané, že žalobkyňa žije s poistenou osobou v spoločnej domácnosti, čo preukázané nebolo, pretože tak žalobkyňa, ako aj vodič motorového vozidla - G. O. D., majú vlastnú domácnosť a nebolo preukázané, žeby tieto osoby spolu trvale žili a spoločne uhrádzali náklady na svoje potreby, ako to vyžaduje ust. § 115 Občianskeho zákonníka. Aj v prípade, že by táto okolnosť bola preukázaná, tak súd poukazuje na znenie § 5 ods. 1 písm. b), podľa ktorého poisťovateľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu podľa § 4 ods. 2 písm. b) - d). Z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. b) - d) vyplýva, že ide o nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením, alebo stratou vecí, účelne vynaložených nákladov spojením s právnym zastúpením a ušlého zisku. Táto možnosť sa však nevzťahuje na nárok na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ktorá je upravená v § 4 ods. 2 písm. a) citovaného zákona. Tento druh škody teda poisťovateľ musí hradiť bez ohľadu na to, či poistený žil s poškodeným v spoločnej domácnosti, alebo nie.

27. Výšku uplatneného nároku žalobkyňa preukázala predložením znaleckých posudkov vypracovaných D. V. L.. Bolesť bolo určené znaleckým posudkom č. 4/2016 na hodnotu 275 bodov a z dôvodu ďalšej operácie, ktorú absolvovala žalobkyňa dňa 28.11.2019, bolo znaleckým posudkom č. 57/2018 ohodnotenú aj ďalšie bolesť vo výške 180 bodov. Sťaženie spoločenského uplatnenia bolo ohodnotenú znaleckým posudkom č. 58/2016 v celkovej výške 975 bodov. S prihliadnutím na operáciu pri ktorej došlo k odstráneniu jedného z trvalých následkov - pakľbu tela ľavej stehennej kosti, bolo znaleckým posudkom č. 57/2018 upravené hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia tak, že bola vypustená položka č. 387a v počte 700 bodov a ostalo len hodnotenie položky 386b (150 bodov) a 432c, u ktorej došlo k navýšeniu o 20 bodov, vzhľadom k tomu, že sa zvýšil rozsah plošných hypotrofičných jaziev z pôvodných 42 cm² povrchu tela na 57 cm².

28. Žalovaná v 1. rade nerozporovala predložené znalecké posudky ani výšku uplatneného nároku z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a namietala iba priznanie mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalovaná v 2. rade síce už v písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že rozporuje aj samotnú výšku uplatňovanej škody, avšak v písomnom vyjadrení nie sú obsiahnuté žiadne skutkové tvrdenia, ktoré by rozporovali uplatnený nárok na bolesť, alebo sťaženie spoločenského uplatnenia. V tomto písomnom vyjadrení aj žalovaná v 2. rade namietala iba mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Po doručení zmeny žaloby bola žalovaná vyzvaná, aby v lehote 30 dní navrhla prípadné dôkazy (rovnako aj žalovaná v 1. rade). Žalovaná v 2. rade výzvu prevzala dňa 18.2.2019. Na túto výzvu žalovaná v 2. rade nereagovala a až potom čo jej bolo oznámené,

že pojednávanie stanovené na deň 30.4.2019 nebude odročené, doručila súdu dňa 26.4.2019, t. j. po uplynutí lehoty, vyjadrenie, v ktorom uviedla, že v prejednávanej veci existujú dôvodné pochybnosti o správnosti bodového hodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, keďže aj zo strany znalca došlo ku korekciám v hodnotení zdravotného stavu žalovanej. Zároveň tvrdila, že sa obrátila na znalecký ústav za účelom posúdenia adekvátnosti bodového hodnotenia, sťaženia spoločenského uplatnenia. Ani v tomto vyjadrení teda žalovaná v 2. rade neuviedla žiadne konkrétne tvrdenia, ktorými by spochybnila predložené znalecké posudky, na základe ktorých bola stanovená výška hodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia.

29. Žalovaná v 2. rade sa bránila, že z jej strany nedošlo k porušeniu zásady koncentrácie konania, pretože výzva, ktorá jej bola doručená 18.2.2019, neobsahovala poučenie o koncentrácii konania. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ust. § 160 ods. 3 písm. a) CSP, v zmysle ktorého súd nemá všeobecnú poučovaciu povinnosť, ak je stranou právnická osoba, za ktorú konal zamestnanec, alebo člen, ktorý má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Aj napriek tomu, že súd nemá túto poučovaciu povinnosť vo vzťahu k žalovanej v 2. rade, v uzneseniach zo 4.10.2017 a 17.5.2018, ktorými žalovaná v 2. rade bola vyzvaná na vyjadrenie k žalobe, resp. na vyjadrenie k vyjadreniu žalobkyne, bolo zahrnuté aj poučenie o následkoch nedodržania lehoty. Zároveň súd poukazuje na to, že žalovaná v 2. rade síce tvrdila, že požiadala znalecký ústav o vypracovanie posudku, avšak tento posudok nepredložila na pojednávaní dňa 30.4.2019, ani na pojednávaní dňa 12.6.2019, dokonca nepredložila ani žiadny doklad o tom, že si objednala vypracovanie znaleckého posudku. Na základe uvedeného môžeme konštatovať, že žalovaná doposiaľ v rámci prostriedkov procesnej obrany neurobila také skutkové tvrdenia, ani nepredložila žiadne dôkazy, ktorými by relevantne spochybnila výšku uplatneného nároku žalobkyne z titulu bolestného a z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalovaná v 2. rade doposiaľ neuviedla v čom by mal byť uplatnený nárok na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, preukázaný znaleckými posudkami, neprimeraný, resp. nesprávne určený. Nestačí iba konštatovať, že strana má dôvodné pochybnosti bez toho, aby uviedla konkrétne tvrdenia spochybňujúce vyčíslený nárok.

30. Z predložených dôkazov jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa absolvovala dňa 28.11. ďalšiu operáciu, teda jej vznikol nárok na ďalšie bolestné. Ku korekciám náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia došlo iba z toho dôvodu, že na základe operácie absolvovanou žalobkyňou bol odstránený jeden z trvalých následkov, preto bolo bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia znížené. Taktiež nebolo žiadnymi dôkazmi spochybnené, že došlo k zväčšeniu plochy hypotrofických jaziev, v dôsledku čoho došlo k navýšeniu položky č. 432c o 20 bodov. Súd teda považoval nárok uplatnený žalobkyňou z titulu náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia za preukázaný v dostatočnom rozsahu. Návrh na vykonanie dôkazov predložením znaleckého posudku vypracovaného znaleckým ústavom súd zamietol z vyššie uvedených dôvodov, pričom prihliadol predovšetkým na skutočnosť, že žalovaná v 2. rade neuviedla žiadne skutkové tvrdenia, ktorými by bolo popreté skutkové tvrdenia žalobkyne, resp. aspoň relevantným spôsobom spochybnené ohľadom výšky uplatneného nároku a tiež zohľadnil nedodržanie lehoty na predĺženie dôkazov a skutočnosť, že predloženie tohto dôkazu by vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania, teda pripustenie tohto dôkazu by odporovalo aj ustanoveniu § 153 ods. 2 CSP. Zároveň súd zamietol aj ďalší návrh na vykonanie dôkazu, a to výsluch M. W., ktorý súd považoval za nadbytočný vzhľadom na záver súdu o objektívnej zodpovednosti za vzniknutú škodu prevádzateľom motorových vozidiel účastných na dopravnej nehode.

31. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti súd vyhovel žalobe v časti uplatnených nárokov na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia a zároveň v zmysle § 145 ods. 2 CSP zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 12.362,-- eur s príslušenstvom, v ktorej žalobkyňa zobrala žalobu späť. Taktiež súd v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia zastavil konanie aj v časti o zaplatenie sumy 5.840,-- eur z titulu zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, pretože aj v tejto časti žalobkyňa zobrala žalobu späť.

32. Žalobkyňa žiadala zvýšiť aj náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to pôvodne v rozsahu 40 % a po zmene žaloby, keď vychádzala aj zo zmenenej výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, v rozsahu 20 %. Ust. § 5 ods. 5 Zák. č. 437/2004 umožňuje vo výnimočných prípadoch zvýšiť náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a to najviac o 50 %. Musí ísť o prípad osobitného zreteľa, pričom z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že takýmto prípadom je uznanie invalidity, čo je jednoznačne vyjadrené v citovanom zákonom ustanovení. Podľa názoru súdu teda už za predpokladu, že poškodená osoba bola uznaná invalidnou, možno uvažovať o zvýšení náhrady za

sťaženie spoločenského uplatnenia s tým, že výšku zvýšenia je potrebné stanoviť podľa konkrétnych okolností prípadu tak, ako to konštatoval aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/192/2015 zo dňa 23.2.2017, teda je potrebné rešpektovať princíp proporcionality, ktorý vyžaduje aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom. Zo strany žalobkyne bolo jednoznačne preukázané, že bola uznaná invalidnou, pretože miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 60 %. Nepochybne trvalé následky, ktoré sa u žalobkyne prejavili v súvislosti s dopravnou nehodou ju výrazným spôsobom obmedzujú aj v bežných činnostiach v živote. Tieto okolnosti boli podľa názoru súdu potvrdené aj výpoveďami svedkov D. O. N. G. O. H.M.. Iba svedok G. O. D.Š. v súvislosti s otázkou aké činnosti žalobkyňa nemôže vykonávať uviedol, že si porobí sama, ale je problém, keď treba niekam ísť. Avšak aj z výpovede tohto svedka je zrejmé, že žalobkyňa si nemôže doniesť drevo, vodu, dvíhať ťažšie veci čo potvrdzuje aj výpoveď svedka D. O., ktorý vypovedal akým spôsobom a pri akých činnostiach spoločne s manželkou pomáhajú žalobkyňu. Z výpovede všetkých svedkov vyplynulo, že žalobkyňa má problémy s chôdzou, najmä po schodoch, dokonca tak, že niekedy ju musia vyniesť na stoličke. Nesporne žalobkyňa musela upustiť aj od niektorých pracovných aktivít, keďže pred nehodou okrem pracovného pomeru na základe pracovnej zmluvy vykonávala pracovné činnosti aj na základe ďalších dohôd o pracovnej činnosti. Vzhľadom na súčasný zdravotný stav je zrejmé, že už nemôže vykonávať ďalšie pracovné aktivity. Žalovaný poukazoval aj na vyjadrenie zamestnávateľa, ktorý konštatoval, že rozsah práce sa nezmenil a žalobkyňa môže plne vykonávať pracovnú činnosť v celom rozsahu pracovnej zmluvy. Tu je však potrebné poukázať na skutočnosť, že zamestnávateľ neporovnával obdobie pred nehodou so súčasným obdobím a súčasné pôsobenie žalobkyne, pretože v čase dopravnej nehody bola žalobkyňa zamestnaná u iného zamestnávateľa, ale porovnával rozsah práce v čase vzniku pracovného pomeru, t. j. od 1.1.2017 a v tom období už žalobkyňa bola uznaná invalidnou a prejavovali sa u nej trvalé následky spojené s poškodením zdravia.

33. S prihliadnutím na tieto skutočnosti súd teda konštatuje, že žalobkyňa preukázala uznanie invalidity, teda v prípade žalobkyne ide o prípad hodný osobitného zreteľa, kde je možné zvýšiť náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. S poukazom na predložené lekárske správy, svedecké výpovede, ktorými boli preukázané obmedzenia žalobkyne v bežnom spoločenskom a pracovnom živote, keď vzhľadom na trvalé následky žalobkyne má problémy s chôdzou, a to predovšetkým po schodoch, čo ju limituje aj v pracovnej činnosti a tiež s vykonaním základných úkonov ako sú nákupy, varenie, upratovanie a podobne, súd dospel k záveru, že navrhované zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 20 % je primerané preukázaným trvalým následkom u žalobkyne. Keďže po úprave náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia znaleckým posudkom č. 57/2018 bola výška sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 5.239,-- eur, súd priznal žalobkyňu zvýšenie náhrady v sume 1.048,-- eur, čo predstavuje zvýšenie o 20 %.

34. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

35. Podľa § 563 cit. zákona, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

36. Žalobkyňa si uplatnila úrok z omeškania z bolestného v sume 3.797,-- eur a z náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 4.857,-- eur od 1.2.2017. Pri uplatnených nárokoch na náhradu škody čas plnenia nevyplýva z právneho predpisu, teda povinnosť dlžníka plniť nastáva po tom, čo ho v súlade s ust. § 563 Obč. zákonníka veriteľ na plnenie vyzve. Pri nárokoch upravených Zákonom č. 437/2004 Z. z. zároveň v zmysle § 6 môže poskytovateľ náhrady a poškodený uzatvoriť dohodu o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. V prípade ak poškodený podá takýto návrh nárok na náhradu škody môže uplatniť až po uplynutí troch mesiacov od jeho podania, pokiaľ nedôjde k uspokojeniu jeho nárokov. Žalobkyňa podala takýto návrh obom žalovaným, pričom obaja žalovaní ho prevzali dňa 10.2.2017. Týmto dňom im teda začala plynúť lehota na uspokojenie nárokov, ktorá skončila dňom 10.5.2017, teda do omeškania sa mohli dostať až odo dňa 11.5.2017, a preto súd s poukazom na ustanovenie § 517 ods. 2 Obč. zákonníka priznal žalobcovi úrok z omeškania z nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia až odo dňa 11.5.2017 a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na bolestné, v tomto smere žalobkyňa nepredložila žiadnu výzvu adresovanú žalovaným, preto súd za kvalifikovanú výzvu na plnenie považoval až doručenie žaloby, čo nastalo u oboch žalovaných 18.10.2017, preto úrok

z omeškania priznal súd až od nasledujúceho dňa t. j. odo dňa 19.10.2017. Výška úroku z omeškania je v zmysle § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania.

37. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňa, ktorá bola v celom rozsahu úspešná ohľadom nároku na bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia a zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

38. V priebehu konania zobrala žalobkyňa žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 12.362,-- eur z titulu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a aj v časti o zaplatenie sumy 5.840,-- eur z titulu zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. V danom prípade čiastočné späťvzatie žaloby nebolo motivované správaním žalovaných, teda v tejto časti z procesného hľadiska zastavenie konania zaviniť žalobkyňa, čo znamená, že v zmysle § 256 ods. 1 CSP by vznikol nárok na náhradu trov konania žalovaným. Súd však zohľadnil okolnosti prípadu, ktoré považuje za dôvody hodné osobitného zreteľa. Predovšetkým súd prihliadol na skutočnosť, že k čiastočnému späťvzatiu došlo po tom čo žalobkyňa podstúpila operáciu, pri ktorej bol odstránený jeden z trvalých následkov a na základe tejto skutočnosti bolo prehodnotené bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia a s touto skutočnosťou potom súvisí aj úprava uplatňovaného nároku za zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, i keď tento nárok si žalobkyňa po zmene žaloby uplatňovala v nižšom rozsahu ako pôvodne. Z týchto dôvodov súd dospel k záveru, že je dôvodná aplikácia ustanovenia § 257 CSP, preto žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uvedená vo výrokovej časti tohto rozsudku nebude plnená dobrovoľne, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).